

FALSUL CARE DEZBINĂ

SAU UNELE REFLECȚII PE MARGINEA

„CĂRȚII ALBE A TRANSNISTRIEI”

Stanislav COVALSCHI,
doctor în științe istorice,
participant la conflictul militar de pe Nistru

SUMMARY

The presentation by famous Russian journalists Vlad Șurighin, Iurii Nersesov and Vasili Prohanov and advertising ceremony of the book "The white book of the Republic of Transnistria" ("Белая книга ПМР") took place on the 13th of September, 2006 in Tiraspol, before the September 17, 2006 Referendum-farce-On the wish of Transnistrian nation to join the Republic of Moldova.

I can't admit that this is a book, scientific research or history because the author used well-known information gathered and published only in the separatist region during the existence of the Nistru Moldovan Republic.

It is true, that the book was published on a high quality paper to make it more valuable and sizable, written in big letters, probably, of the lies to be more convincing.

Pe 13 septembrie 2006, adică în ajunul referendumului-farsă din 17.09.2006 - "Dorește oare poporul Transnistriei să intre în componența Republicii Moldova?" -, a Tiraspol, a avut loc prezentarea cu mult fast și publicitate a „Cărții albe a Transnistriei” („Белая книга ПМР”) de către cunoscuții ziariști din Rusia Vlad Șurighin, Denis Tukmanov, Iuri Nersesov și Vasili Prohanov. Nu-mi pot permite să numesc materialul respectiv carte, cercetare științifică sau istorică pe motiv că autorii săi au folosit doar informațiile bine cunoscute, acumulate și publicate doar în zona separatistă în perioada existenței

republicii moldovenești nistrene. Ce-i drept, pentru a părea mai de „preț” și mai „voluminoasă”, „lucrarea” a fost editată pe hârtie de calitate, cu caractere mari, probabil, ca minciunile expuse să pară mai verosimile.

În primul capitol, se aduc „argumente” precum că Republica Moldova n-are dreptul istoric, moral și juridic să pretindă la Transnistria, deoarece moldovenii n-au locuit acolo niciodată, iar formarea, în 1940, a R.S.S. Moldovenești, în baza a 5 raioane ale Republicii Autonome Sovietice Socialiste Moldovenești, fără solicitarea voinței poporului transnistrean, este nelegitimă. Din

cite înțeleg, atunci urma să fie solicitată permisiunea lui I. V. Stalin, poate că el ar fi fost atunci de acord. Pe cînd, la finele secolului XX, cetățeanul I. Smirnov (născut în Extremul Orient, domiciliat mai multă vreme în orașul Novaia Kahovka (R.S.S. Ucraineană) avea tot dreptul moral și juridic să pretindă la formarea unei republici separatiste, incluzînd chiar și orașul Tighina, localitate care se afla de partea dreaptă a Nistrului, și n-a fost niciodată în componența R.A.S.S. Moldovenești. Cu ce drept pretind separatiștii la acest oraș, la satele Gisca, Chițcani?

Moldovenii strămutați de P. Stolîpin, pe timpul regimului țarist, apoi lichidați în calitate de clasă de către I. Stalin și duși forțat în Siberia, Ural, Kirgîzstan, regiunea Krasnodar, și-au păstrat tradițiile, limba, folclorul, portul, dar (!) la moment nu cer autonomie, separare și comunică cu băștinașii nu prin gesturi, dar în limba lor, limba rusă! Pe cînd rușii și rusofilii care locuiesc în Republica Moldova de zeci de ani nicidecum nu pot sau nu doresc să cunoască limba poporului băștinaș, ori poate că demnitatea lor de altă etnie nu le permite acest lucru!

Citesc cu regularitate ziarul de orientare național-patriotică „Зарпа” („Miine”), unde publică Șurighin și coautorii lui, împărtășesc îngrijorarea lor și chiar teama de impasul Rusiei la moment, tot așa precum mă îngrijorez de țara mea și poporul meu. Și pe această cale i-aș îndemna la o discuție pe tema transnistreană, le-aș propune să recunoască sincer și cinstit că Transnistria este o făcătură a serviciilor speciale rușești, iar potențialul industrial și situația strategică a regiunii separatiste este în interesul geopolitic al Rusiei.

Dacă am porni de la logica moscovită,

apoi s-ar putea pune întrebarea referitor la dreptul juridic al Rusiei asupra regiunii Kaliningrad (fosta Prusie), la restituirea Crimeii tătarilor și, în general, că toată Europa și Marea Britanie trebuie să intre în componența Italiei, deoarece în antichitate Galia și Insula Britania erau parte componentă a Imperiului Roman.

Straniu lucru, de ce Vlad Șurighin (conducătorul grupului de autori), un mercenar, care a luptat în Serbia, Transnistria, a fost rănit de 3 ori, nu se revoltă de campania militară rusă în Caucaz? De 15 ani, confrății săi ruși luptă, cu mari pierderi umane, financiare și tehnice, dar cu mare îndrăjire pentru integritatea statului său – Federația Rusă.

Odată cu dispariția falimentară a Uniunii Sovietice, Republica Moldova și-a declarat suveranitatea și independența pe tot teritoriul fostei R.S.S. Moldovenești, recunoscută ca stat pe plan internațional. Faptul ocupării abuzive a unei părți din teritoriul său de către un grup de indivizi susținuți de ruși, proclamarea de către ei a republicii separatiste nistrene este o adevărată crimă și o violare a dreptului internațional.

În capitolul al doilea al acestei cărți, moscoviții repetă desfășurarea confruntării, evident, în versiunea separatistă (cine plătește, acela și comandă). Astfel, la pag. 16, ei susțin că... la 2 noiembrie 1990, OPON (Brigada cu destinație specială a MAI al Republicii Moldova), intra în Dubăsari pentru a împrăști mitingul pașnic, unde au fost ucise 3 și rănite alte 16 persoane... trecînd sub tăcere cauzele acestui final tragic. Ei nu spun intenționat nimic despre faptul că la 1 noiembrie 1990, separatiștii au instalat pe podul de la Dubăsari un punct de control, iar a doua zi au blocat podul, știind foarte bine, că acesta este un obiectiv strategic de rang

unional, care leagă sudul Uniunii Sovietice cu statele din Peninsula Balcanică. Paralel, la Dubăsari, separatiștii au acaparat instituțiile administrației publice locale, ale organelor de drept, forțând angajații să plece de la serviciu. Repet, incidentul a fost provocat nu de populația pașnică, ci de separatiștii și de drujinarii lor, înarmați cu arme de foc, pistoale automate, întorși din Găgăuzia.

Evident, MAI al Republicii Moldova a trimis la fața locului colaboratorii săi, pentru a menține ordinea publică și constituțională. Nu înțeleg, de ce s-a făcut atita isterie? Într-o situație analogică dintr-o altă țară, organele afacerilor interne ar fi procedat exact la fel.

În timpul în care se debloca podul, mulțimea exaltată a atacat polițiștii. Au apărut primii colaboratori răniți. Conform regulamentului (!), a fost deschis foc preventiv în aer (!) și numai cînd a fost atacat din nou cordonul de polițiști, a fost deschis focul asupra separatiștilor. Apropo, muncitorul fabricii de tutun, Vladimir Glotcu, care era înarmat cu pistol automat, a și fost ucis primul. De ce autorii, dezvăluind cronică evenimentelor, nu ne informează, că comisia Procuraturii unionale, studiind cazul dat, a concluzionat că colaboratorii de poliție au deschis focul în conformitate cu regulamentul existent în vigoare și cu legile republicii? Repetăm, MAI are menirea de a menține ordinea publică cu toate mijloacele legale, posibile și admisibile. Așa a fost și așa va fi acolo, unde există, o formațiune statală. Ce-i drept, peste puțin timp, OPON-ul nu și-a întărit pozițiile la Dubăsari și s-a retras.

La pag. 19, suntem informați, că prima Brigadă OPON a atacat, la 1 martie 1992, cu scopul de a limita accesul separatiștilor la armament, unitatea de apărare civilă de

la Cocieri (au fost sustrate 20 de pistoale și 80 de pistoale automate). În ajutorul „confrăților” ruși au sosit kazacii. Atunci, au căzut în luptă 4 gardiști. A fost deschis focul asupra autobuzelor care evacueau militarii ruși, cu familiile lor. Și în acest caz autorii susțin și tirajează altă minciună. Realitatea este că nu polițiștii au atacat unitatea militară, ci locuitorii din satele vecine, disperăți fiind de prezența și fărădelegile săvîrșite de kazacii și gardiștii înarmați.

Incidentul a fost soluționat datorită măsurilor imediate întreprinse de comandantul Armatei a 14-a, care i-a contactat telefonic operativatî pe M. Snegur, cît și pe I. Smirnov, adică a fost adoptată decizia că, în dimineața de 2 martie, voluntarii moldoveni vor depune armele și vor pleca, iar unitatea militară va fi păzită de soldații ruși. Însă noaptea, kazacii și gardiștii au atacat voluntarii, deși I. Smirnov a promis că aceștia nu vor deschide focul. Așa că gardiștii și militarii ruși decedați sînt rezultatul comportamentului lui Igor Smirnov și al lui Ștefan Chițac, șeful gărzii transnistrene.

La pag. 20-21, unde sînt publicate fotografiile cadavrelor, acestea nu sînt recomandabile pentru vizualizare persoanelor cu inima slabă. După cum apreciază autorii, toate femeile au fost violate, bărbații împușcați în ceafă și torturați cu focul, pentru ca opinia publică mondială să creadă că anume polițiștii și voluntarii nu numai că violează, dar și torturează cetățenii cu focul. Această manipulare a opiniei publice se face, fără a fi prezentat vreun document oficial, o anchetă penală, un certificat medical pe cazul decesului persoanelor respective. Asemenea fotografii puteau fi prezentate și din partea dreaptă a Nistrului, din morga localităților Căușeni, Anenii Noi, Nisporeni. Aici, de asemenea, au existat cadavre neidentificate.

La pag. 23, este descris evenimentul din dimineața zilei de 19 iunie 1992. La Bender, polițiștii au atacat mașina gărzii republicane, a început lupta... Putem confirma că și aici a fost depistat un alt fals, deoarece maiorul Ermakov, ofițer de securitate al gărzii, a fost reținut după masă, nu a fost dus cu forța la comisariatul de poliție Tighina, ci a fugit singur, când a început lupta. Peste puțin timp, el a recunoscut la Chișinău, că a fost implicat involuntar în provocarea comandamentului său.

Societatea „Memorial” din Bender „informează cititorul la pag. 24 că în Moldova au fost retrase produsele alimentare, materiile prime etc., dar fraza n-a fost dusă pînă la capăt de publiciștii moscoviți, doar acolo se menționează în context, că forțele militare ale Moldovei n-au distrus nici o întreprindere din oraș, mai mult ca atît, se evitau luptele pe teritoriul întreprinderilor industriale.

La pag. 26, se aduc învinuiri, precum că după încheierea armistițiului, forțele moldovenești ar fi întreprins noi atacuri asupra pichetelor de gardiști. Fiind martor ocular al evenimentelor din acea vreme, pot confirma că forțele militare ale Moldovei nu au încălcat armistițiul, dar am reacționat la 29 iulie, când postul de kazaci de lângă satul Chițcani a deschis focul din mitraliere asupra avioanelor rusești cu pacificatori care aterizau pe aerodromul din Tiraspol. Ei au fost nimiciți printr-un foc de mitralieră de pe elicopterele rusești care se aflau în zonă. La 3 martie 1992, fiind atacată ambulanța lângă Grigoriopol, a decedat infirmiera, răniți șoferul și pacienții. Peste un an, s-a adeverit, că focul a fost deschis de către securiștii separatiști I. Nikitenko și S. Bubnov.

După încheierea conflictului, am pierdut un amic, sergent polițist. A fost ucis de un

lunctist, care l-a țintit drept în inimă. La 15 iulie 1992, postul moldovenesc de lângă comuna Varnița a fost supus unui atac de artilerie, iar în noaptea de 18 iulie, gardiștii au deschis focul asupra ambulanței care transporta răniții la spitalul din Căușeni.

La pag. 57, este republicată declarația oficială a comandamentului Armatei a 14-a în care se menționează că unitățile armatei n-au participat (sic!) la conflictul transnistrean declarație care s-a dovedit a fi un fals. Nu este nevoie de comentat faptele cunoscute de opinia publică mondială, cum pe tot parcursul conflictului Rusia a înarmat kazacii și gardiștii lui Smimov, cum militarii ruși, avînd în dotare cel mai sofisticat armament, au luptat contra Republicii Moldova. Despre acest fapt găsim informația respectivă în Raportul Comisiei ONU care a activat pe teren în perioada conflictului.

În cadrul conferinței de presă din 4 iulie 1992, noul comandant al Armatei a 14-a, generalul Aleksandr Lebedi, a făcut o declarație oficială, în care menționa rolul armatei ruse în stoparea conflictului. A fost prezentat un livret militar al ostașului Armatei Naționale decedat pe cîmpul de luptă (pag.60). Totodată, generalul Lebedi n-a spus că el a ordonat, în noaptea de 2 spre 3 iulie, ca pozițiile noastre să fie supuse tirului de artilerie în decurs de 45 de minute. Opt baterii de artilerie și șase divizioane de aruncătoare de mine au bombardat pozițiile noastre. Cadavrele au fost strînse timp de 2 zile. La 7 iulie, artileria rusă a atacat din nou coloana Armatei Naționale la ieșirea din Tighina. Atunci, la ordinul direct al lui A. Lebedi, au fost omorîți peste 100 de ostași tineri. Faptul nu a fost negat, dar conform spuselor sale, prin acest act a fost pus capăt conflictului. Această crimă nu a fost descrisă de autorii moscoviți.

Generalul A. Lebedi și-a manifestat atitudinea față de separatism încă o dată, aflându-se în postura de Secretar al Consiliului de Securitate al Federației Ruse. La 31 august 1996, la Hasaviurt, în timpul semnării acordului de încheiere a operațiunilor militare în Icikeria, conform pct. 2, Armata Federală se retrăgea din Icikeria, iar Federația Rusă se obliga să restabilească economia în regiune, să asigure populația cu produse alimentare și medicamente. Formal, Federația Rusă a pierdut campania militară. Printre altele, conflictul din Icikeria, ca și cel din Transnistria, nu sunt soluționate pînă astăzi și în ambele cazuri este evident rolul lui Aleksandr Lebedi.

Prezintă interes Actul oficial al procuraturii republicii transnistrene, publicat de moscoviți (pag. 67). „...Noaptea (se are în vedere noaptea de la 1 spre 2 martie, 1992 – n.a.), din clădirea secției de poliție, a fost deschis focul asupra mașinii miliției din Dubăsari, fiind ucis șeful miliției din oraș, maiorul Sincenko. Teroriștii s-au ascuns în clădirea secției de poliție (!)... și din această cauză cazacii i-au atacat.

Secția de poliție a fost luată cu asalt, polițiștii - arestați, au fost supuși chinurilor și torturilor sălbatice în închisoarea de la Tiraspol. De ce moscoviți nu ne comunică acest lucru? Au fost eliberați cu greu. La 20 martie, 27 de polițiști au fost schimbați pe fostul Comandant al Armatei a 14-a, generalul-pensionar Iakovlev.

- Domnilor moscoviți, nici pînă-n ziua de azi nu se știe cine a organizat această provocare. Sincenko era plecat să ancheteze un furt și a fost rănit mortal, mai mult ca atît, maiorul, ca un bun profesionist, era stimat de tot colectivul de poliție din oraș, la timpul respectiv nu se implica în procesele politice.

În aceeași zi (2 martie 1992) Președintele Mircea Snegur, aflându-se la Washington, își declara atașamentul la democrația mondială. Atunci Republica Moldova devenea membru al ONU. Cui îi trebuia atunci provocarea cu omorul lui Sincenko?

Începînd cu 6 martie 1992, unitățile gărzii separariste au început să mineze terenurile agricole din preajma Dubăsarilor, Hidrocentrala de la Dubăsari, podurile de pe Nistru, 3 dintre care au fost distruse.

Sînt, pur și simplu, indignat de minciuna de la pag. 75, unde, în actul oficial al procuraturii transnistrene, se menționează: „Săptămîni de-a rîndul (!) pe străzile orașului (se are în vedere or. Bender (Tighina) puteai observa răniți și decedați. Fasciștii moldoveni nu permiteau să fie acordat ajutorul medical... La fiecare încercare, ei deschideau focul de artilerie...” Declar cu toată responsabilitatea falsificatorilor separatiști că pe data de 23 iunie, Comitetul executiv orășenesc Tighina (Bender) a încheiat un acord cu Gusleakov, șeful poliției din oraș, ca să fie strînse toate cadavrele, să fie acordat ajutorul medical tuturor, indiferent din ce formațiune militară făcea parte. În iulie, un ordin similar a emis și A. Lebedi, comandantul Armatei a 14-a...

„Actul oficial” al procuraturii transnistrene a fost întocmit la 21.06.1993 de către consilierul inferior V. Dianov. Probabil, nimeni dintre cei cu rang superior nu s-a încumetat să semneze un astfel de fals.

La pag. 96-97, sînt prezentate noi fotografii ale cadavrelor și victimelor operațiunilor militare, „amintirile” dozate ale martorilor oculari ai evenimentelor din Tighina de la 19.06-20.07.1992, lista decedaților și calculele pagubelor aduse

localității. Evident, vinovații erau forțele de ordine și militarii moldoveni.

Nu vom comenta, dar este momentul potrivit să cităm concluziile organizației pacifiste “Memorial” „Desfășurarea luptelor în or. Bender (iunie-iulie 1992, pag. 12)”. Se menționează, că nu s-au adevărat cazurile de viol fizic asupra populației pașnice din partea Moldovei, după cum informează presa de la Moscova și din republica moldovenească nistrenă. Populația pașnică din Bender (Tighina) este asigurată cu produse alimentare de către administrația publică locală a Republicii Moldova (pag. 13). Apeductul, canalizația, stația orășenească de telefoane, rețeaua de energie electrică funcționează normal... Prizonierii gardiști nu sunt supuși torturilor fizice și psihologice în Republica Moldova. În același timp, pe teritoriul republicii moldovenești nistrene, organele miliției nu și îndeplinesc funcția principală - menținerea ordinii publice, evidența crimelor este una formală, pe cînd în or.

Bender ca, practic, lipsește (pag. 14).

Informația despre demontarea utilajului întreprinderilor industriale din orașul Bender, controlate de R. Moldova, nu corespunde adevărului (pag. 15, pct. 7). Tot acolo, se menționează că „Procuratura Republicii Moldova a pornit 214 dosare penale, au fost arestați 15 voluntari. MAI al Republicii Moldova fixează toate cazurile de fărădelege”.

Domnii publiciști moscoviți ar fi trebuit să studieze mai profund mass-media internațională, sursele independente și neutre din Republica Moldova și de peste hotare, argumentele oponenților, atunci poate materialul dat nu devenea un fals.

Sînt optimist și cred că poporul Republicii Moldova, care locuiește pe ambele maluri ale Nistrului, se va integra în cel mai apropiat timp și își va fauri un viitor pașnic. Doar unit își va putea soluționa problemele acumulate în anii de independență, viitorul țării fiind doar unul european.

Prezentat: 28 octombrie 2010.

Recenzent: Victor JUC, doctor în filozofie, conferențiar universitar.

E-mail: kovstas@yandex.ru